ימים אינו עובר עליו משום ילא תלין נתנה לו

בחצי היום כיון ששקעה עליו החמה

עובר עליו משום בל תלין ואי ס"ד אומן

קונה בשבח כלי אמאי עובר משום בל תלין

אמר רב מרי בריה דרב כהנא בגרדא

דסרבלא דליכא שבחא סוף סוף למאי יהבה

נהליה לרכוכי כיון דרככיה היינו שבחא לא

צריכא דאגריה לבימשי בימשא בימשא

במעתא דהיינו שכירות ולמאי דסליק אדעתין

מעיקרא דלא אגריה לבימשי מסייע ליה

לרב ששת דבעו מיניה מרב ששת יקבלנות

עובר עליו משום בל תלין או אינו עובר

ואמר להו רב ששת יעובר לימא דרב ששת

פליגא אדרב אסי אמר שמואל בר אחא

בשליחא דאיגרתא לימא כתנאי יעשה לי

שירים נזמין ומבעות ואקדש לך כיון שעשאן

מקודשת דברי רבי מאיר וחכמים אומרים

יאינה מקודשת עד שיגיע ממון לידה מאי ממון אילימא אותו ממון מכלל דר"מ סבר

אותו ממון לא אלא במאי מקדשא אלא

פשימא מאי ממון יממון אחר וסברוה דכולי

עלמא "ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף

ודכולי עלמא יהמקדש במלוה אינה מקודשת

מאי לאו באומן קונה בשבח כלי קמיפלגי

דר"מ סבר אומן קונה בשבח כלי ורבגן סברי אין אומן קונה בשבח כלי לא דכולי עלמא אין אומן קונה בשבח כלי אלא הכא ל) כ"מ קיב., כ) ג"ו שס,ג) קדושין מח., ד) [קדושין

ו: וש"נ], ה) [קדושין מו.], ו) [ד"ה אומן], ז) [ועיין מוספות נדה לד: ד"ה כי],

ק) וד"ה אלמאז.

תורה אור השלם

ו. לא תַעֲשׁק אֶת רַעֲף ולא תִגוֹל לא תַלִּין

וְיַאָּרְ אַתְּךְּ עִד פְּעֻלַת שְׂבִיר אָתְּךְּ עַד בֹּקָר: ויקראיטיג

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד״ה ישנה וכו׳ וכי יהיב להו ניהלה

מקדשה: (ג) תום' ד"ה

ואיבעית אימא וכו׳ אלא

נסוף כיון שאין מתחייב שכרו אלא הכל ביחד

לעזי רש"י

פלוקי"ר [פלוקיי"ר]. לסרוק (צמר). פלארא"ש

וְפולידורי"ש]. דריכות

םו א ב מיי פי״ל מהלכות

מהכנות שבירות הלכה ג סמג לאוין קפא טוש"ע ח"מ סימן שלט

סעיף ו: סו ג ד מיי' פ"ה מהל'

אישות הלכה כ סמג עשין מח טוש"ע אה"ע

סימן כח סעיף טו ובהג"ה

סמג שם טוש"ע

טוש"ע שם מעי׳ זי

קתג עם פוע ע ה"ע עם: סמ ו מיי' וסמג עם

בהשגות ובמ"מ סמג עשיו

פט טוש"ע ח"מ סימן שו

סעיף ב [רב אלפס ב"מ

פ"ט דף קלד ועיין בטוש"ע אה"ע סימן כח

ואי לאו דאומן קונה בשבח כלי משום שכירות לא לימא ר"מ דתתקדש דהמקדש במלוה אינה מקודשת דמלוה להוצאה ניתנה ש ואינה בעין אלא משום דקסבר אומן קונה בשבח כלי וכי יהיב (h) לה ניהליה מקדשה בשבחה [מה] דאית ליה בגוויה אף על פי שלא נתן לה ממון אחר ורבנן סברי לא קני ואינה מקודשת עד שיגיע ממון חחר לידה: אינה לשכירות אלא לבסוף. כי מהדר להו ניהלה הלכך לאו מלוה הוא:

רבה

בישנה לשכירות מתחילה ועד סוף קא מיפלגי רבי מאיר סבר אין לשכירות אלא לבסוף ורבגן סברי יש

לשכירות מתחילה ועד סוף ואי בעית אימא דכולי עלמא ישנה

לשכירות מתחילה ועד סוף והכא במקדש במלוה קמיפלגי דרבי מאיר סבר המקדש במלוה מקודשת ורבגן סברי יהמקדש במלוה אינה מקודשת

דאי הקדיח לאחר נפילה יהיב ליה נמי דמי שבחיה כגון שלמר וסמנין דבעל הבית דהא ליכא למימר אומו קונה בשבח כלי דסמנין הוא דמשבחי ליה ולבע שכיר בעלמא הוא וודאי אומן שהסמנין שלו קונה בשבח כלי ואין משלם אלא דמי למרו: דחויי מדתי ליה. כלומר ממתניתין לא תסייעיה ולא משום דנשמע מינה דשמואל פליג אדרב אסי: אמאי עובר. הא זבוני קא מזבן ליה ניהליה ולא שכירות היא: בגרדא דסרבלא. פלוקי"ר בגדים: לבטושי. פלארא"ש בלע"ז ושכרו לדרכה והתנה עמו סכום הדריכות כל דריכה במעה דשכיר יום הוא ולא קבלן דליקני בשבחה: ולמחי דסליק הדעתה מעיקרא דלא אגריה למנין בטשי. וקבלנות הוא וקתני עובר: מסייע ליה לרב ששת. לה גרסינן נימה: נימא פליגא דרב ששת אדרב אסי. דמדקאמר עובר קסבר אין אומן קונה בשבח כלי ולא זביני נינהו וכיון דלא קני בשבחא היכא דנתן לו עלים לעשות מהן תיבה ועשאה ושיברה משלם תיבה: בשליחה דהיגרתה. דקבלנות היא שלא שכרו ליום אלא להוליך לו אגרת למקום פלוני בההיא האמר רב ששת דעובר דליכא שבחא דליקני: עשה לי שירין. למידין משלי ואקדש לך בשכר פעולתך: ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף. כיון שעלה שכרו לפרוטה נתחייבה לו מיד פרוטה והויא ליה מלוה גבה

והקדיחו יורה. נתקלקל הלבע מעלמו: לאחר נפילה. לאחר שקלט הבא במאי עסקינן בצמר וסמנין דבעל הבית. הו"מ הלבע ונעשה שבח בלמר: לימה שמוחל לית ליה דרב חסי. הואיל ומהדר לאוקמי בהכי מתניתין ומהשתא לא עבדינן כרב אסי דהא קיימא לן [בכורות מט:] כשמואל בדיני: אמר לך. הא מתניתין דמשמע

והקדיחו יורה נותן לו דמי צמרו דמי צמרו אין דמי צמרו ושבחו לא לאו שהקריחו לאחר נפילה דאיכא שבחא ושמע מינה אומן קונה בשבח כלי אמר שמואל הכא במאי עסקינן כגון שהקדיחו בשעת נפילה דליכא שבחא אבל הקדיחו לאחר נפילה מאי נותן לו דמי צמרו ושבחו לימא שמואל לית ליה דרב אםי אמר לך שמואל הכא במאי עסקינן כגון דצמר וסמנין דבעל הבית וצבע אגר ידיה הוא דשקיל אי הכי נותן לו דמי צמרו וסמנין מיבעי ליה אלא שמואל דחויי קא מדחי ליה תא שמע ייהנותן מליתו לאומן גמרו והודיעו אפילו מכאן ועד עשרה

הדריכות כל דריכה במעה דשכיר יום הוא ולא קבלן דליקני בשבחא תימה מה ר"ל דמ"מ הרי קבלן הוא ולה שכיר יום ובהמקבל (ב"מ דף קיב. ושס יי) פירשה בע"ח דחגריה לבטשי כשבה לבית הגרדי בוטשין ברגלים בתוך הכלי במים ומיהו לא בקבלנות עסקינן אלא בשכירות בין ישביח בין לא ישביח שכרו לפי מנין בטישות כך וכך בטישות בכך וכך מעות עכ"ל וי"מ דכי אגריה לבטשי עובר משום בל תלין אביטשא קמייתא דבההיא ליכא שבחא וא"ת אמאי לא מירן דבשכיר יום עסקינן ויש לומר משום דהתני וגמר והודיעו ובשכיר

למפרך מאי דוחקיה לאוקמי בצמר וסממנין דבעל הבית

דאנריה לבימשי. פי׳ בקונטרס

שהתנה עמו סכום

ודוקא בשעת נפילה לוקמה בסממנין דפועל ואפילו לאחר נפילה

אלא משום דאית ליה עדיפות למיפרך:

יום מאי הודעה שייכא: בשליחא דאגרתא. דלעיל לא מצי לאוקמי בשליחא דאיגרתא דהא בהדיא קתני הנותן טליתו אבל בענין דרב ששת דהכא ה"מ לאוחמי דאגריה לביטשא וא״ת והיכי מוקי לה בשליחה דהגרתה והה בהדיה בהמקבל (שם) פירש בעייתו דמספקא ליה אי אומן קונה בשבח כלי אי לא דקאמר בעו מיניה מרב ששת קבלן עובר בבל תלין או אין עובר אומן קונה בשבח כלי ואין עובר או אין אומן קונה בשבח כלי ועובר וי"ל שהם שחלו סתם וגמרח הוח שמפרש שאילתו כן שסבור שבוה מסתפק וכן אורחיה דגמרא לעיל בריש פ"ב (דף יט.) ובכמה מקומות

ואין להאריך": אלא במאי מקדשא. אור"י דקברא הוא שאין מקודשת במה שמוחל לה שכרו אפי׳ לא יהא אומן קונה בשבח כלי אלא מלוה יש לו עליה והוא מוחל לה אין מקודשת שאין דעתה להתקדש עד שיבאו השיראים והממים לידה ועוד אור"י ונראה לו עיקר שאפי׳ שניהם רולים שיחולו קודם הגעת ממון לידה אינה מקודשת אע"פ שמתחייבת לו ראשון ראשון לפי שישנה לשכירות מתחילה ועד סוף כיון שחין יכול לתובעה בדין שכרו עד שיגיע הממון לידה וחין חשוב כנותן לה כלום במחילתו עד שתבח שעה שיכול לתובעה בדין: ואיבעית אימא דכ"ע ישנה לשכירות מתחילה

רבא לשבירות מתחילה ועד סוף. כיון שנגמרה כל המלחכה שחין מתחייב שכרו אלח הכל יחד ואז מוחל לה בחורת קדושין לא חשיב מלוה ואין לדקדק מכאן דכן הלכה דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף כיון דלא מלי למימר בע"א אבל יש להביא ראיה מפ"ק דע"ז (דף יט: ושס™) גבי הגיע לכיפה שמעמידין בה ע״ז אסור לבנותה וקאמר בגמרא אם בנה שכרו מותר ומפרש טעמא משום דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף אימת מיתסרא במכוש אחרון מכוש אחרון לית בה שוה פרוטה וליכא דפליג התם משמע דהכי הלכתא ואע"ג דקיי"ל דשכירות אין משתלמת אלא לבסוף אפי׳ למ"ד ישנה מודה דאין משתלמת אלא לבסוף כדנפקא לן באיזהו נשך (ב"מ דף סה. ושם) מדכמיב כשכיר שנה בשנה שכירות של שנה זו אין משתלמת אלא לשנה אחרת והא דאמר נמי דפועל יכול לחזור בו אפיי בחלי היום הוי אפי׳ למ״ד אינה אלא לבסוף דכשחוזר בו ואין רולה לפעול יותר אז הוא הסוף ולא נ״מ בפלוגתא דישנה לשכירות ואין לשכירות אלא לענין הך דשמעתא אי הויא מלוה אי לאו ולענין ההיא דע"ז:

רבי מאיר סבר המקדש במדוה מקודשת. ומימה נפרק ב' דקדושין (דף m.) אמר רכי שמעון כן אלעזר משום רכי מאיר מלוה הרי היא כפקדון ואם לא נשתייר הימנו כלום אינה מקודשת משום דאין בעין ואין סברא לומר דמה שהחזיר לה הנומים חשיב כמלוה בעין כיון דאין אומן קונה בשבח כלי ועוד דאם כן אמאי אין מקודשת לרבי מאיר ללישנא דלעיל:

אימא

(סעיף טו בהג"ה מוסף רש"י

והקדיחו יורה. שרפתו יורה, שהרתיחו יותר מדי (לקמן ק:). נותן לו דמי צמרו. והכל ליכל שנחל בלול, דהא נשרף לגמרי וליכא למימר אם השבח יותר (שם). קבלנות. אומן שקיבל עליי לעשות מלאכה שקיבל עליי לעשות מלאכה בכך וכך ולא לשכירות ימים (ב"מ קיב.). שירין. אלעדה (במדבר לא) מתרגמינן שירין (קדושין מח.). ואקדש אני לך. בשכר פעולתך, שהוהכ משלה הוא (שם). אילימא אותו ממון. שיחזירס לה לאחר שגמרס (שם). מכלל דר"מ סבר אותו מכדד דר״מ סבר אותו ממון לא. בתמיה כלומר מכלל דכיון שעשאן דקאמר ר״מ אע״פ שלא באו לידה קא מממה אלא לידה קא מתמה אלא נמאי מקדשא (שם). ישנה לשכירות מתחילה ועד בגמר המלאכה הוא קונה כל השכירות, אלא כל פורתא ופורתא דעבד קמא קמא קני אגרא (ע"ז ים:) כל פרוטה ופרוטה כשנגמרה נתחייב בה בעל המלאכה לפועל בשכירות עשיית המלאכה, הלכך בשמחזירן לה ההוא הויא לה מלוה למפרע וקדווויו מח.). המקדש במלוה. דאמר לה התקדשי לי במלוה שהלוימיך (שם ה) שמחל לה מלוה שחייבת שמחל נה מנוה שחיינת לו (כתובות עד.). אינה מקודשת. חפילו ישנה למשעה שלוותה ניתנה להולאה, וברשותה קיימא והשתא לאו מידי לה (כתובות עד.) דקיחה משדה עפרון גמרינן, דיהיב מידי בשעת קדושין ומלוה להולאה ניתנה וכבר הו שלה ומעות אחרים ל מייכת לו (קדושין f באומן קונה בשבח כלי קמיפלגי. כלומר הכל קמיפלגי. כנותר סטע בשלא התנה להיות שכיר ימים אלא קבלן, שקבל עליו לגמור המלאכה בכך וכך, ועשה מן הזהב כלי קונה לזכות בכלי כשהוא משביחו לוכות בכני כשיטום משפיחו קמיפלגי, ר"מ סבר אומן קונה בשבח כלי, ואין בזו לומר ישנה לשכירות כו', דכל מה שמשביח אינו מלוה על הבעלים אלא בכלי